

НАЗЪМ ХИКМЕТ КЕЛООЛАН И ЛАМЯТА

Превод от турски: Азиз Джелил, 1972

chitanka.info

Живяла на свeta бедна женица. Имала тя син на име Келоолан. Той прекарвал вечерите в селското кафене. Седял в един ъгъл и слушал разговорите на младежите. Когато някой започнел да се хвали със своята храброст, останалите веднага му казвали:

— Ако си толкова смел, защо не отидеш и победиш Ламята?

Слушал, слушал Келоолан и веднъж си помислил: „Защо да не отида и да победя Ламята?“

— Мамо, ще отида да намеря Ламята и да я победя. Нима аз не съм храбър?

Бедната женица с удивление го гледала и си мислила: „Полудял ли е синът ми, що ли?“

— Ще отида да намеря Ламята! — упорствувал Келоолан.

Дълго го придумвала и молила майка му да се откаже, но напразно. Накрая изгубила търпение и започнала да крещи:

— Иди, иди! Прав ти път! Поне ще се избавя от един безделник и лентяй като тебе!

Така говорела майката на Келоолан, а в същото време плачела и стягала сина си за път.

Целунал Келоолан ръка на майка си, излязъл от къщи, оставил зад себе си града и тръгнал на път. Вървял, вървял, през планини и долини минал, зиме и лете вървял, обърнал се и видял, че изминал много малко път. Отново тръгнал. Най-накрая видял, че върха на една планина се издава дим. Започнал да се катери по нея. Като стигнал върха, що да види — Ламята, с гръб към слънцето, се препича. Гърдите ѝ били толкова големи, че дясната тя прехвърлила на лявото си рамо, а лявата — на дясното рамо. Келоолан тихично се приближил и започнал да бозае от едната ѝ гръд. Тогава Ламята казала:

— Ех, Келоолан, ако не беше бозал от гръдта ми, щеше да видиш ти... От моите зъби се спаси, но сега ще дойдат синовете ми. Ако те видят тук, загубен си. А сега, каквото и да става, ще трябва да те скрия — и си вече мой млечен син.

Казала това Ламята, ударила Келоолан и той се превърнал в метла. Взела Ламята метлата и я поставила зад вратата.

Скоро земята затреперила, появили се синовете на Ламята. Още не влезли, започнали да душат въздуха.

— Хей, мамо, тук мирише на човешко месо! — казали те.

— Човешко месо?! Къде виждате тук човек, а и откъде ще се вземе? Почистете си зъбите, може да е останало някъде човешко месо.

Великаните откъртили по една вършина и започнали да чистят зъбите си. В това време майката запалила голям огън под огромните котли за кафе и внимателно попитала:

— Да предположим, че тук дойде някой човек и бозае от мен. Такъв човек какъв ще ви се пада?

Великаните в един глас отговорили:

— Наш брат.

— Вие бихте ли го изяли?

— Не.

— Е, тогава, ето къде е вашият брат — казала Ламята и отишла зад вратата. Ударила по метлата и тя се превърнала в Келоолан.

Великаните удържали думата си, дори не докоснали Келоолан, но той разбрал, че рано или късно ще го изядат. „Когато огладнеят, ще забравят дали съм им брат, или не и ще ме глътнат“ — помислил Келоолан.

След като изпили кафетата си, всички легнали. Ламята завила синовете си. Завила и Келоолан. След време тя попитала:

— Кой спи? Кой не спи?

Младите великанни хъркали така, че всичко наоколо се тресяло. Само Келоолан не спял и тихо отговорил.

— Аз не спя, мамо.

— Защо не спиш, синчето ми?

— Нещо не ми се спи — казал Келоолан. — В къщи, когато не ми се спеше, другата ми майка ставаше и ми правеше баклава и баница. След като ги изяждах, заспивах веднага.

— Дано се задавиш, Келоолан — измърморила ядосано Ламята.

Станала, замесила тесто в две тави, приготвила баклава и баница и нагостила Келоолан:

— Той се наял и отишъл в своето ъгълче. Не минало много време и Ламята отново попитала:

— Кой спи? Кой не спи?

— Аз не спя, мамичко — казал Келоолан.

— Защо, сине мой, не спиш?

— Баклавата и баницата заседнаха в гърлото ми. Ако беше тук другата ми майка, тя би ми приготвила пълнено агне, за да мога да

преглътна баклавата и баницата.

Ламята от яд едва не се побъркала. Но трябвало да приспи по някакъв начин Келоолан, за да може след това да го гълтне. Станала тя, приготвила пълнено агне. Келоолан с голяма охота изял и него и отново се приbral в своя ъгъл.

Почакала известно време Ламята и отново попитала:

— Кой спи? Кой не спи?

— Аз не спя, мамичко — казал Келоолан.

— Защо не спиш, сине мой? Ти яде баклава, баница, агне, какво искаш още?

— Нали заради тях не мога да мигна. Толкова много ядох, че стомахът ме заболя. Пусни ме да изляза по нужда.

— Ами ако избягаш, Келоолан?

— Защо да бягам, мамичко? Защо да правя такава глупост? Ако не ми вярваш, вържи ме с въже през кръста.

Вързала Ламята единия край на въжето за кръста на Келоолан, а другия хванала с ръка. Излязъл Келоолан от къщата, развързал се по пътя, привързал въжето за вратата и на нужника и така побягнал, че не му се виждали краката. Почакала малко Ламята и извикала:

— Хей, Келоолан!

Никой не отговорил. Още веднъж извикала Ламята. Дръпнала тя въжето, и то така силно, че вратата, за която го вързал Келоолан, изхвърчала във въздуха. Побесняла. Втурнала се да го гони. В градината ѝ имало едно голямо дърво. Изкоренила тя дървото и го метнала на гърба си. На дървото имало много птичи гнезда и всички птички в един глас започнали да чуруликат:

— Чик-чирик.

— Чик-чирик...

Железният пояс на Ламята трепнал и звънко отговорил:

— Дзин-дзин, звънец!

— Дзин-дзин, звъни!

Уморил се Келоолан, погледнал назад и какво да види — Ламята а-ха го догони. Замолил се Келоолан на жабата, която седяла на края на пътя:

— Сестрици жаба, спаси ме! Ламята иска да ме изяде.

Скрила жабата Келоолан в блатото и седнала отгоре му. Но когато видяла Ламята, жабата се уплашила до смърт и започнала да се

моли:

— Бягай, иди си оттук, Келоолан! Ламята и мене, и тебе ще гълтне. Не ме вкарвай в беда. Иди си оттук!

Принудил се Келоолан пак да бяга. Бягал той, бягал и срещнал по пътя една костенурка.

— Костенурке, сестрице-костенурке — казал Келоолан. — В името на аллах, скрий ме някъде, какво ще ти струва?

Скрила костенурката Келоолан под своята черупка. Скрила го, ама когато видяла Ламята, също се изплашила:

— Иди си, иди си оттук, Келоолан! Ламята и тебе, и мене ще гълтне. Не ме вкарвай в беда. Иди си оттук...

Излязъл Келоолан изпод черупката на костенурката и започнал да бяга така, че краката не му се виждали. Бягал той, бягал, бягал, срещнал един таралеж. Стоял той на сред пътя и мелел брашно с ръчната си мелничка. Камъните на мелничката се търкали една о друга и пеели:

— Чикили-чикинаки...

— Чикили-чикинаки...

Замолил се Келоолан на таралежа:

— Скрий ме някъде. Ламята иска да ме изяде. Е, какво ще ти струва това?

Таралежът му отговорил:

— Не се бой, ще те скрия на сигурно място.

Скрил той Келоолан между два воденични камъка и продължил работата си. Воденичните камъни отново запели своята песничка:

— Чикили-чикинаки...

— Чикили-чикинаки...

Ламята не закъсняла и дотърчала. С глас, от който затреперили и земята, и небето, изкрещяла:

— Дай ми Келоолан! Ти го скри, зная аз!

Таралежът се направил, че нищо не чул, и продължил работата си:

— Чикили-чикинаки...

— Чикили-чикинаки...

Птиците на дъrvото, което носела на рамото си Ламята, също зачуруликали:

— Чик-чирик...

— Чик-чирик...

Железният пояс на Ламята при всяко движение също скрибуцал:

— Дзин-дзин, звънец!

— Дзин-дзин, звъни!

Разбрала Ламята, че с приказки няма да стане тая и... „ха-ам“, гълтнала таралежа. Но има ли мирен таралеж? С иглите си той направил на решето стомаха на Ламята. През дупките излязъл на свобода. И отново започнал да си върти воденичката:

— Чикили-чикинаки...

— Чикили-чикинаки...

Ламята още веднъж гълтнала таралежа. Таралежът отново излязъл навън и седнал посред пътя, като че ли нищо не е било. Отново започнал да върти воденичката си:

— Чикили-чикинаки...

— Чикили-чикинаки...

За трети път Ламята гълтнала таралежа, но този път той минал през сърцето ѝ, убол го с иглите си, убил Ламята и отново излязъл на пътя. Седнал на средата и пак започнал да върти воденичката си. Келоолан излязъл от скривалището си, отрязал ушите на Ламята, благодариł на таралежа и тръгнал за града. Още с пристигането си се отбил в кафенето. Младежите продължавали да се наддумват и пак някой от време на време казвал: „Ако си толкова смел, иди, намери Ламята и я убий!“

Слушал Келоолан веднъж, два пъти. Накрая извадил ушите на Ламята и казал:

— Ето, вие седите тук и само се хвалите. С думи работа не се върши. Аз намерих Ламята, убих я, а това са нейните уши.

Всички, които били в кафенето, викнали:

— Браво на Келоолан!

Потупали го по гърба и обещали повече никога да не се хвалят. Отишъл Келоолан в къщи. Майка му, която се била съсипала от мъка по него, много се зарадвала на завръщането му. Прегърнала сина си и заплакала, а Келоолан си мислил: „Всъщност таралежът победи Ламята, а аз така се похвалих, като че ли това е моя заслуга. Трябва да се върна в кафенето и да разкажа истината. Това вече ще бъде истинска храброст.“

Така и направил. Младежите одобрили неговата честност.
Поднесли му и много подаръци.

Келоолан се върнал в къщи. Майка му още веднъж си поплакала
и устроила голям пир.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.